

โครงการสนับสนุนครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ

**หมายเหตุ

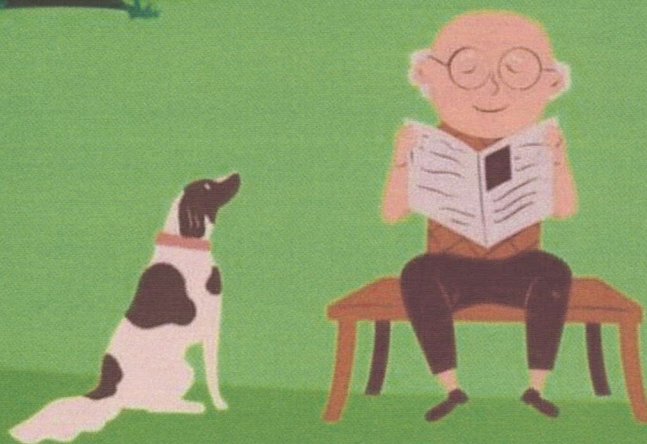
โดยใช้เกณฑ์ประกอบการพิจารณา ดังนี้
ผู้สูงอายุที่ได้รับสิทธิเข้าโครงการ ลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ หรือ
ผู้สูงอายุที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์โครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ พ.ศ. 2565

สามารถติดต่อสอบถามได้ที่ :

038 277 877 ต่อ 17 (งานผู้สูงอายุ)

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดชลบุรี

โครงการ

สนับสนุนครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ

ครอบครัวอุปถัมภ์

หมายความว่า บุคคลหรือครอบครัวที่ได้รับอนุญาตจากอธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ให้เป็นครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจน และไม่มีผู้ดูแล หรือมีแต่ไม่สามารถเลี้ยงดูได้

- ผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจน และไม่มีผู้ดูแล หรือมีแต่ไม่สามารถเลี้ยงดูได้

หมายความว่า บุคคลหรือครอบครัวที่ได้รับอนุญาตจากอธิบดีโดยใช้เกณฑ์ประกอบการพิจารณา ดังนี้ ผู้สูงอายุสัญชาติไทยที่มีฐานะยากจน ไม่มีผู้ดูแล อยู่ลำพังคนเดียว ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ หรือ ผู้สูงอายุสัญชาติไทยที่มีฐานะยากจนอยู่ในภาวะพึ่งพิง มีผู้ดูแล แต่ผู้ดูแลอยู่ในภาวะพึ่งพิง เช่น ว่างาน มีความพิการ ไม่มีรายได้ ต้องดูแลกลุ่มเปราะบางอื่นหลายคน พ่อ/แม่ เลี้ยงเดี่ยว และมีเด็กในอุปการะ เป็นต้น (ผู้ดูแลสามารถเป็นผู้ ยื่น ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ได้)หรือ ผู้สูงอายุสัญชาติไทยที่มีฐานะยากจน ไม่มีผู้ดูแล อยู่ ลำพังคนเดียว สามารถ ช่วยเหลือตัวเองได้ หรือ ผู้สูงอายุสัญชาติไทยที่รอเข้ารับบริการในสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุ ในรูปแบบไม่เสียค่าใช้จ่าย และไม่มีผู้ดูแล หรือมีแต่ไม่สามารถเลี้ยงดูได้

- ผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจน

โดยใช้เกณฑ์ประกอบการพิจารณา ดังนี้ ผู้สูงอายุที่ได้รับสิทธิเข้าโครงการ ลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ หรือ ผู้สูงอายุที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์โครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ พ.ศ. 2565 แต่ไม่ได้ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการฯ โดยให้ผู้อำนวยการเขตหรือนายอำเภอ หรือกำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน หรือนายกเทศมนตรี หรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือนายกเมืองพัทยา หรือประธานชุมชน เป็นผู้รับรอง หรือ ผู้สูงอายุที่อยู่ในฐานข้อมูลครัวเรือนเปราะบางตามค่านิยามของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยนำข้อมูลเข้าสู่ระบบ MSO Lookbook เรียบร้อยแล้ว หรือ ผู้สูงอายุที่ตกเกณฑ์ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (ครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่า 40,000 บาท ต่อคนต่อปี) หรือ ผู้สูงอายุที่มีรายได้ตามเกณฑ์เส้นความยากจน รายได้ 33,624 บาทต่อคนต่อปี หรือ 2,802 บาทต่อคนต่อเดือน

- คณะกรรมการ หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์ ซึ่งอธิบดี หรือผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง แล้วแต่กรณี
- กรุงเทพมหานคร : คณะกรรมการคุ้มครองผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์ ซึ่งหน่วยงานสามารถทำ หนังสือขอให้อธิบดี ให้ใช้คณะกรรมการพิจารณาให้ความช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม หรือ แล้วแต่อธิบดี เห็นสมควรแต่งตั้งคณะกรรมการชุดใหม่
  - จังหวัดอื่น : คณะกรรมการคุ้มครองผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์ ซึ่งหน่วยงานสามารถทำหนังสือขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัด อนุมัติให้ใช้คณะกรรมการพิจารณาให้ความช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมจังหวัด หรือ แล้วแต่ผู้ว่าราชการจังหวัด เห็นสมควรแต่งตั้งคณะกรรมการชุดใหม่

อธิบดี หมายความว่า อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ

ตามข้อ 5 ของระเบียบฯ

ตามระเบียบ ข้อ 5 (2) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ หรือผู้มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีซึ่งมีความพร้อม และ ศักยภาพในการดูแลผู้สูงอายุ อาจได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการเป็นรายๆ ไป

อายุต่ำกว่าสิบแปดปี ซึ่งมีความพร้อมและศักยภาพ ในการดูแลผู้สูงอายุ หมายความว่า ผู้ที่อายุ ระหว่าง 15 – 18 ปี เป็นลูกหรือหลาน หรือเครือญาติ โดยอาศัยในบ้านเดียวกัน ดูแลผู้สูงอายุไม่น้อยกว่า 6 เดือน ไม่ติดสารเสพติด ไม่มีอาการป่วยทางจิต อาจได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการเป็นรายๆ ไป

ตามระเบียบ ข้อ 5 (3) มีที่อยู่อาศัยที่เป็นหลักแหล่ง และอยู่ในอาณาบริเวณเดียวกับผู้สูงอายุ อาณาบริเวณเดียวกับผู้สูงอายุ หมายความว่า อยู่ในครัวเรือนเดียวกัน หรือ อยู่ในบ้านใกล้เคียงหรือ อยู่ในหมู่บ้าน/ชุมชนเดียวกัน หากเกิดกรณีข้อสงสัย หรือไม่สามารถวินิจฉัยได้ว่าอยู่ในอาณาบริเวณเดียวกัน ให้ได้รับการรับรองจากผู้นำท้องถิ่น หรือ ผู้นำท้องที่

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1. ระเบียบกรมกิจการผู้สูงอายุว่าด้วยการคุ้มครองผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์ พ.ศ. 2566
2. หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค 0402.2/40466 ลงวันที่ 18 ตุลาคม 2565 เรื่อง ขอทำความตกลง การจ่ายเงินโครงการสนับสนุนครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ

ข้อมูลจาก : กรมกิจการผู้สูงอายุ

โครงการสนับสนุนครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ หลักเกณฑ์ ค่าใช้จ่าย และสถานที่ยื่นคำขอรับสิทธิ

1. ตามข้อ 3 ของระเบียบฯ ผู้สูงอายุมีฐานะยากจน ไม่มีผู้ดูแล หรือมีแต่ไม่สามารถเลี้ยงดูได้
หมายความว่ารวมถึงหลักเกณฑ์คุณสมบัติของผู้สูงอายุดังต่อไปนี้

- (1) ผู้สูงอายุสัญชาติไทยที่มีฐานะยากจน ไม่มีผู้ดูแล อยู่ลำพังคนเดียว ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้
- (2) ผู้สูงอายุสัญชาติไทยที่มีฐานะยากจนอยู่ในภาวะพึ่งพิง มีผู้ดูแล แต่ผู้ดูแลอยู่ในภาวะพึ่งพิง เช่น ว่างงาน มีความพิการ ไม่มีรายได้ ต้องดูแลกลุ่มเปราะบางอื่นหลายคน พ่อ/แม่ เลี้ยงเดี่ยว และมีเด็กในอุปการะ เป็นต้น (ผู้ดูแลสามารถเป็นผู้ยื่นขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ได้)
- (3) ผู้สูงอายุสัญชาติไทยที่มีฐานะยากจน ไม่มีผู้ดูแล อยู่ลำพังคนเดียว สามารถช่วยเหลือตัวเองได้
- (4) **ผู้สูงอายุสัญชาติไทยที่รอเข้ารับบริการในสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุในรูปแบบไม่เสียค่าใช้จ่าย**
ทั้งนี้ ผู้สูงอายุต้องยินยอมให้จัดหาครอบครัวอุปถัมภ์

2. ตามข้อ 5 ของระเบียบฯ ผู้ที่มีความประสงค์ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ หรือผู้ที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีซึ่งมีความพร้อมและศักยภาพในการ ดูแลผู้สูงอายุ อาจได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการเป็นรายๆ ไป
- (3) มีที่อยู่อาศัยที่เป็นหลักแหล่ง และอยู่ในอาณาบริเวณเดียวกับผู้สูงอายุ
- (4) ได้รับความยินยอมจากสมาชิกทุกคนในครอบครัวว่ามีความพร้อมในการคุ้มครองดูแลผู้สูงอายุ
- (5) ไม่เป็นผู้ต้องหาวางกระทำผิดอาญา และอยู่ระหว่างการสอบสวนของพนักงานสอบสวน หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาคดีของศาล โดยให้ผู้ที่มีความประสงค์ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์รับรองตนเอง ตามแบบ คผส.01 และให้หัวหน้าหน่วยงานลงนามในหนังสือส่งให้สถานีตำรวจในพื้นที่ตรวจสอบ หากพบการกระทำผิดจะถูกตัดสิทธิ์
ทั้งนี้ ผู้สูงอายุต้องยินยอมให้เป็นครอบครัวอุปถัมภ์ และดูแลผู้สูงอายุมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน พร้อมทั้งคณะกรรมการฯ พิจารณาตามข้อเท็จจริงที่นักสังคมสงเคราะห์รายงาน โดยเห็นถึงความจำเป็นและ ความเหมาะสม เป็นครอบครัวอุปถัมภ์

3. ค่าใช้จ่าย ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค 0402.2/40466 ลงวันที่ 18 ตุลาคม 2565
โดยจ่ายเป็นค่าตอบแทนรายเดือนให้บุคคลที่ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์

3.1 ให้ความช่วยเหลือคุ้มครองดูแลผู้สูงอายุแก่ครอบครัวอุปถัมภ์ครอบครัวละ 2,000 บาท ต่อผู้สูงอายุ หนึ่งคนต่อเดือน

3.2 เว้นแต่มีเหตุจำเป็นและเหมาะสม อาจพิจารณาให้เงินความช่วยเหลือได้ไม่เกินครอบครัวละ 3,000 บาทต่อคนต่อเดือน
โดยให้คณะกรรมการพิจารณาตามความเหมาะสมและจำเป็น

4. ตามข้อ 6 ของระเบียบฯ สถานที่ยื่นคำขอรับสิทธิ

4.1 กรุงเทพมหานคร : กรมกิจการผู้สูงอายุ หรือศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางแค หรือหน่วยงานที่อธิบดีประกาศกำหนด

4.2 จังหวัดอื่น : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด 76 จังหวัด หรือศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ (ศพส.) ที่อยู่ในจังหวัดนั้น

ข้อมูลจาก

: กรมกิจการผู้สูงอายุ

ขั้นตอนการดำเนินงาน

โครงการสนับสนุนครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ

1 กรมกิจการผู้สูงอายุ ดำเนินการประชุมชี้แจง แนวปฏิบัติการดำเนินงาน ครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ ต่อเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

2 พมจ./ศพส. ประชาสัมพันธ์ ชี้แจงโครงการฯ ในระบบพื้นที่

3 สำรวจความสนใจเข้าร่วมโครงการสนับสนุนครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ

4 ผู้ที่มีความประสงค์ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์หรือผู้สูงอายุที่ประสงค์ต้องการ มีครอบครัวอุปถัมภ์ ยื่นคำขอรับสิทธิ โดยผู้สูงอายุต้องยินยอมให้เป็นครอบครัวอุปถัมภ์ ตามแบบ คผส.01

5 นักสังคมสงเคราะห์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ตรวจสอบเอกสาร/หลักฐาน และ ลงพื้นที่เยี่ยมบ้าน ตามแบบ คผส.02

6 การพิจารณาให้ความช่วยเหลือ

7 การแจ้งผลพิจารณาให้ความช่วยเหลือ ผ่าน : ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป **ไม่ผ่าน** : ไม่ผ่านการพิจารณา ดำเนินการแจ้งผู้ยื่นคำขอในรูปแบบหนังสือ

8 การแจ้งผลพิจารณาให้ความช่วยเหลือ ผ่าน : ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป **ไม่ผ่าน** : ไม่ผ่านการพิจารณา ดำเนินการแจ้งผู้ยื่นคำขอในรูปแบบหนังสือ

9 นักสังคมสงเคราะห์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ลงพื้นที่ เพื่อติดตามเยี่ยมเยียน ผู้สูงอายุและครอบครัวอุปถัมภ์ เป็นประจำ ตามแบบ คผส.04-1

10 รายงานผลการดำเนินโครงการสนับสนุนครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ ปีละ 1 ครั้ง ตามแบบ คผส.04-2 เพื่อประกอบการพิจารณาให้ความช่วยเหลือในงบประมาณ

กรณียกเลิกการเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ ดำเนินการตามแบบ คผส.05

คุณสมบัติที่มีความประสงค์ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์

- 1) มีสัญชาติไทย
  - 2) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ (หากเป็นผู้ที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี ซึ่งมีความพร้อมและ คักยภาพ ในการดูแลผู้สูงอายุ)
  - 3) มีที่อยู่อาศัยที่เป็นหลักแหล่ง และอยู่ในอาณา บริเวณเดียวกับผู้สูงอายุ
  - 4) ได้รับความยินยอมจากสมาชิกทุกคนใน ครอบครัวว่ามีความพร้อม ในการคุ้มครองผู้สูงอายุ
  - 5) ไม่เป็นผู้ต้องหาว่ากระทำผิดอาญา และอยู่ ระหว่างการสอบสวนของ พนักงานสอบสวน หรือ อยู่ระหว่างการพิจารณาคดีของศาล
- ทั้งนี้ ผู้สูงอายุต้องยินยอมให้เป็นครอบครัวอุปถัมภ์ และดูแลผู้สูงอายุ มาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน**

ผู้สูงอายุที่จำเป็นต้องมีครอบครัวอุปถัมภ์ ใช้เกณฑ์

- (1) ผู้สูงอายุสัญชาติไทยที่มีฐานะยากจน ไม่มีผู้ดูแล อยู่ลำพังคนเดียว ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้
- (2) ผู้สูงอายุสัญชาติไทยที่มีฐานะยากจนอยู่ใน ภาวะพึ่งพิง มีผู้ดูแล แต่ผู้ดูแลอยู่ในภาวะพึ่งพิง
- (3) ผู้สูงอายุสัญชาติไทยที่มีฐานะยากจน ไม่มีผู้ดูแล อยู่ลำพังคนเดียว สามารถช่วยเหลือตัวเองได้
- (4) **ผู้สูงอายุสัญชาติไทยที่รอเข้ารับบริการใน สถานสงเคราะห์ ผู้สูงอายุในรูปแบบไม่เสียค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ ผู้สูงอายุต้องยินยอม**

สถานที่

กรุงเทพมหานคร : กรมพส. หรือ ศพส.บ้านบางแค หรือหน่วยงาน ที่อธิบดีประกาศกำหนด จังหวัดอื่น สนง.พมจ. 76 จังหวัด หรือ ศพส.ที่อยู่ใน จังหวัดนั้น

คณะกรรมการคุ้มครองผู้สูงอายุแบบครอบครัว อุปถัมภ์ ซึ่งอธิบดี หรือผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง แล้วแต่กรณี ให้กรมพส./สนง.พมจ. เสนอบันทึก ขอรออธิบดีกรมการผู้สูงอายุ/ผู้ว่าราชการจังหวัด อนุมัติ ให้ใช้คณะกรรมการพิจารณาให้ความช่วยเหลือผู้ประสบ ปัญหาทางสังคมจังหวัด ในการพิจารณาฯ

กรุงเทพมหานคร : อธิบดี
จังหวัดอื่น : ผู้ว่าราชการจังหวัด

ก่อนขั้นตอนเบิกจ่ายเงินทุกเดือนให้ประสาน อาสาสมัคร หรือ จนท.อบต. หรือ จนท.ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสอบถามข้อมูลในประเด็นความเป็นอยู่ การมีชีวิตของผู้สูงอายุ ประกอบการเบิกจ่ายเงิน

ข้อมูลจาก

: กรมกิจการผู้สูงอายุ

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดชลบุรี

